



Ulkoilureittisuunnitelmat ja reittiturvallisuus

REILA-seminaari
12.5.2016 Lapin AMK, MTI

Pekka Herva, Lapin ELY-keskus

14.3.2017



Ulkoilulaki (606/1973)

1 § Jos yleisen ulkoilutoiminnan kannalta on tärkeää saada johdetuksi ulkoilijain kulkeminen kiinteistön kautta eikä siitä aiheudu huomattavaa haittaa kiinteistölle, on tästä luovutettava alue ulkoilureittinä käytettäväksi. 3 mom. vesireittien lepoalue maalla

2 § Ulkoilureitin perustamiseksi on laadittava ja vahvistettava ulkoilureittisuunnitelma ja pidettävä ulkoilureittitoimitus. Reitin pitäminen (toteuttaminen ja kunnossapito) kunnan asia

3 § Ulkoilureittisuunnitelma laaditaan kunnan toimesta, osoitetaan reitin kulku ja liitännäisalueet niin, että suunnitelman mukaan voidaan merkitä maastoon, kiinteistöt joiden kautta reitti kulkee, käyttötarkoitus (reitin soveltuvuus, mo-näkemys)



Ulkoilureitin suunnittelu

- 3 § Ulkoilureittisuunnitelma laaditaan
 - kunnan toimesta
 - reitin kulku liitännäisalueet, kartta 1:10 000
 - kiinteistöt, joiden kautta reitti kulkee
 - reitin käyttötarkoitus ja reitinpitäjä
- 3a § Merkittävää riistaeläinten elinolosuhteiden turmeltumista eikä huomattavaa häiriötä riistan lisääntymiselle.
- Ei huomattavaa haittaa kaavan toteuttamiselle, asuinympäristölle, liikenteelle, luonnolle, porotaloudelle, maa- ja metsätaloudelle, virkistyskäytölle
- Kuntien, reittiyhdistysten, valtion ulkoilureittejä
- Ulkoilureitit yhdistävät matkailukeskukset toisiinsa
- Turvallisuusasiakirjan vaikutus reittisuunnitelmaan ?



Poluista ulkoilureiteiksi

- Käytössä oleva tai uusi ulkoilureitti, tehdään suunnitelmaan selvitykset, turvalliset alamäet ja risteykset, selostus työkohteista, vetovoimainen
- Kiinteistön maankäyttö, kaava – vähäinen haitta?
- Kysyntä – tarjonta, käyttäjämääräselvitykset
- Turvallisuus-uudet käyttömuodot, maastopyöräily
- reittipohjan kunnostus, reitti- ja opastemerkintä, lanaus, turvallisuus = ulkoilijoiden käyttömäärä
- Uusia reittejä 20-80 km/a, reittimerkintä 2/a
- Hiihtoväylien lanaus 30-150 /talvi
- Kustannuksia kuntataloudelle - ulkoilureitit ovat kansanterveydelle merkittäviä, luontokokemus



Turvallisuus – reitinpitäjän vastuu

- Reitinpitäjän vastuu rajoittuu tahallisuuden ja huolimattomuuden todentamiseen
- Turvallisuusasiakirja, toimenpiteiden kirjaaminen
- Reittirakenteiden kunto, valopylväiden sijoittelu, ulkoilureitin risteämät; tie, mk-reitti, ulkoilureitti, vaativat laskut (jäiset ladut, 2-suuntainen reitti), reittien sulkeminen paannejää, jäällä vettä, jää tummunut, kevätpurot katkaisee ladun
- Monikäyttö pyöräily – patikointi, nopeusero
- Yleisvaaralliset lajit, käyttäjän oma vastuu
- Reitin käyttötarkoitus määrää jokamiehen oikeudella liikkuvien rajat vuodenajan mukaan, kunta saa asettaa kävelykieltomerkkejä

Yksityisen
maat





Yksityisalue
Läpikulku
kielletty





Ulkoilun tulevaisuus 2019 -

- ulkoilulain uudistaminen – toimivalta ELY => kuntiin? kuntakaavoituksen yhteydessä UL 13 §
- selvitys uudistamisesta tehty 2015, tieto YM:ssä
- valtion uusi viranomainen – IHA-alue alkaa 2019
- lakiin perustuvat viranomaistehtävät valtiolle ja kehittämistehtävät maakuntavirastoon ... IHA
- yhteistyö kunnat–IHA – valtion v –Luontopalvelut
- JMO-käyttöoikeus-reittiT->MO<-ohjelmapalvelut
- ovatko kansalaiset ja ulkoilujärjestöt vahvoja ulkoilun edunvalvojia, kuntien ja valtion resurssit
- ulkoilun vahvuus - työmatkaliikkumisen reitit
- ulkoilun merkitys hyvinvointimatkailun tuotteissa
- ulkoilu kehittyy kuntolajeista taitolajien suuntaan



Ulkoilijoiden tyypittely Suomi Skotlanti

- Suomi: tyypitelty toimintatapa lähtöisesti
 - Sosiaaliset itsensä kehittäjät
 - Kuntoilevat luontoseikkailijat
 - Henkistä hyvinvointia hakevat nostalgikot
 - Luontosuuntautuneet rentoutujat
-
- Skotlanti: vaeltajien retkeilijöiden alue-ajankäyttö
 - Sitoutuneet vaeltajat
 - Osa-aikaiset vaeltajat
 - Sitoutuneet retkeilijät
 - Osa-aikaiset retkeilijät